

Кол № 2234

ЛИТЕРАТУРЕН
ИНСТИТУТ
Ф. №
ИНВ. № 2234

ЛИТЕРАТУРЕН
ИНСТИТУТ
Ф. №
ИНВ. № 85

ЛИТЕРАТУРЕН
ИНСТИТУТ
Ф. № 41
ИНВ. № 53

КАК СЕ ЗАПОЗНАХ С ПОЕТА НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ

ПО С П О М Е Н И

ТОВА СЕ СЛУЧИ ПРЕДИ ПОВЕЧЕ ОТ 14 ГОДИНИ. ПРЕЗ ЗИМАТА НА 1939 ГОД. РАБОТИХ УСИЛЕНО СВОЯТА НАУЧНА РАБОТА В ДЪРЖАВНИЯ ЕКАРИСАЖ КРАЙ СОФИЯ. ЗИМАТА ПРЕЗ НЕЯ ГОДИНА БЕШЕ СРАВНИТЕЛНО МЕКА И ВЛАЖНА - СНЕГ РЕДКО СЕ ЗАДЪРЖАЖЕ КРАЙ ОГРАДИТЕ И НА ПОКРИВИТЕ. ИМАШЕ И ХУБОВИ СЛЪНЧЕВИ ДНИ ПОЧТИ ВСЕКИ ДЕН ОТИВАХ В ЕКАРИСАЖА ДА ЛАБОТЯ НАД СВОЯТО НАУЧНА РАБОТА. КОЛКОТО ПО-МАЛКО ДНИ ОСТАВАХА ВО ДЪРЖАВНИЯ МИ ИЗПИТ, ТОЛКОВА ПО ТРЕСКАВО И ДОКЪСНО ПРЕЗ НОЩА ОСТАВАХ ДА РАБОТЯ НАД МИКРОСКОПА.

РАБОТИХ В ЕДИНСТВЕНАТА ТОГАВА СВОБОДНА СТАЯ В КОЯТО СЛУЖЕШЕ И ЗА СПАЛНЯ НА ДВАМАТА РАБОТНИКА ОТ ЕКАРИСАЖА. ТОЗИ СЪВМЕСТЕН ЖИВОТ С РАБОТНИЦИТЕ ОТ ЕКАРИСАЖА ТЪРПЕ МНОГО ДОПРЕНЕСЕ ДА СЕ ОБИЛЖА С СЪЩИТЕ И ДА ОПОЗНАЯ ОТ БЛИЗО ТЯХНИЯТ ЖИВОТ. РАБОТНИЦИТЕ НА ИМЕ БАЙ СТОЯН ГЕОРГИЕВ И БАЙ ЛУКАН КОСТОВ СЕ ЧУВСТВУВАХА НАПЪЛНО СВОБОДНИ ПРЕД МЕНЕ, РАЗГОВОРЯХА И СЕ ШЕГУВАХА БЕЗ СТЕСНЕНИЕ; РАЗКАЗВАХА ЗА СВОИТЕ БОЛКИ И ТЕГЛА, ГОВОРИХА БЕЗ СТРАХ ЗА МИЗЕРИЯТА КОЯТО ГИ ДУШИ И ЗА ТЯХНИЯ НЕПОСИЛЕН ФИЗИЧЕСКИ ТРУД КОЙТО ПОЛАГАХА ЕЖЕДНЕВНО В ЕКАРИСАЖА.

ЗА МАШИНЕН ТЕХНИК ПРИ ЕКАРИСАЖА БЕШЕ НАЗНАЧЕН ТОГАВА ДОБРЕ ИЗВЕСТНИЯТ НА РАБОТНИЦИТЕ ПОЕТ НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ. ВИЖДАХ ГО В МАШИНОТО ОТДЕЛЕНИЕ НА ЕКАРИСАЖА ЗАЕТ С НАЙ-РАЗНООБРАЗНИ РАБОТИ ОКОЛО МАШИНИТЕ; ОБЛЕЧЕН В ОБИКНОВЕНИ РАБОТНИЧЕСКИ ГАЩОРИЗОН ОТ СИН ДОК, ТОЙ НЕ СЕ ОТЛИЧАВАШЕ ПО НИЩО ОТ ОСТАНАЛИТЕ РАБОТНИЦИ И ЧОВЕК АКО НЕГО ПОЗНАВАШЕ ОТ БЛИЗО НЕ БИ ДОПУСНАЛ ЧЕ ЗАД "ТОЗИ ОБИКНОВЕН" РАБОТНИК И ТЕХНИК СЕ КРИЕ МЛАДИЯ И КРАЙНО ТАЛАНТЛИВ ПОЕТ И РЕВОЛЮЦИОНЕР НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ. ТА ТОЙ БЕШЕ И КРАЙНО СКРОМЕН ДАЖЕ СВИТ ЗА ДА НЕ ИЗДАДЕ С СВОЯТА ВЪНШНОСТ. ТОЙ НЕ ИСКАШЕ ДА СЕ ШУМИ ОКОЛО НЕГО, ТОЙ ИСКАШЕ КАТО ЧЕ ЛИ ДА ОСТАНЕ НЯКАК СИ НЕЗАБЕЛЯНА ОТ ОКОТО НА ПОСЕТИТЕЛИТЕ НА ЕКАРИСАЖА.

В СВОЯТА СЛУЖЕБНА РАБОТА, КАТО МАШИНЕН ТЕХНИК ПОЕТА ВАПЦАРОВ БЕШЕ КРАЙНО ВЪЗКРАТЕН, ТОЙ ПОЗНАВАШЕ ПО СЪВЪРШЕНСТВО РАБОТАТА СЪС МАШИНИТЕ. МАШИНОТО ОТДЕЛЕНИЕ ВИАГИ ИМАШЕ БЕЗУКОРЕН РЕД И ЧИСТОТА, А МАШИНИТЕ СЕ ПОДЪРЖАХА ОТ ОПИТНИЯ ТЕХНИК И ПОЕТ ВАПЦАРОВ ВИАГИ В РЕДНА ИЗПРАВНОСТ И ИЗЯЩЕН ВИД, ТАКА ЧЕ РАБОТНИЦИТЕ ПРИ ЕКАРИСАЖА, КАКТО МИ РАЗКАЗВАХА НЕ ПОМНЕЛИ ДА СПИРАТ ДА РАБОТЯТ ПОРАДИ ПОВРЕДА НА МАШИНИТЕ. НЕ МОЖЕШЕ ДА СЕ ОЧАКВА И НЕЩО ПО ДРУГО ОТ ЧОВЕКА НАДАРЕН С ТОЛКОВА СИЛНО ЕСТЕТИЧЕСКО ЧУВСТВО И СЪУША НА ПОЕТ. ТОЙ НЕМОЖЕШЕ ДА ТЪРПИ И НАЙ-МАЛКИЯ БЕЗПОРЯДЪК В МАШИНОТО ОТДЕЛЕНИЕ ИЛИ НЕИЗПРАВНОСТ ПРИ МАШИНАТА. ДВАМАТА РАБОТНИЦИ ЗА КОИТО СТАНА РЕЧ ПО-ГОРЕ ОТКРИТО ИЗКАЗВАХА СВОЕТО ВЪЗХИЩЕНИЕ ОТ ДОБРИЯ ХАРАКТЕР И ОТНОШЕНИЕ НА ПОЕТА ВАПЦАРОВ КЪВ ТЯХ. В ОНЕЗИ ТЕЖКИ ВРЕМЕНА НА СВИРЕЛ ПОЛИТИЧЕСКИ ТЕРОР ТЕ НЕ СМЕЕХА ОТКРИТО ДА ГО НАРЕКЪТ КОМУНИСТ, ПАЗЕЙКИ ГО НАЙ-СТАРЕТЕЛНО ОТ ТЯХНИТЕ ИЗКАЗВАНИЯ СЕ ПОДРАЗБИВАШЕ ЧЕ ТОЙ Е НАИСТИНА ПРОГРЕСИВЕН

КОЛЧЕМ ЗАГОВОРВАХА ЗА "СВОЯ" ТЕХНИК ВАПЦАРОВ, КАКТО ТЕ ОБИЧАХА ДА ГО НАРИЧАТ ТЕ СТАВАХА КРАЙНО ВНИМАТЕЛНИ И УВАЖИТЕЛНИ, ТЕ ИНСТИНКТИВНО ЧУВСТВУВАХА ГОЛЯМОТО И ЧЕСТНО СЪРЦЕ НА СВОЯ СМЕЛ ПОЕТ И ЗАЩИТНИК ВАПЦАРОВ.

ЕДВА ЛИ ИМА ПРОЛЕТАРСКИ ПОЕТ ОСВЕН ХРИСТО СВИРЕНСКИ КОЙТО ТАКА СИЛНО И ИСКРЕННО ДА БЪДЕ ОБИЧАН ОТ РАБОТНИЦИТЕ И ДА СЕ РАДВАШЕ ОЩЕ ПРИЖИВЕ НА ТАКОВА ПРИЗНАНИЕ КАКТО НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ. МОЖЕ БИ, ЗА НЕГО ТОВА БЕШЕ НАЙ-ГОЛЯМАТА МОРАЛНА НАГРАДА, КОЯТО ПОЛУЧАВАШЕ ОЩЕ ПРИЖИВЕ ОТ ПРИЗНАТЕЛНИТЕ МУ РАБОТНИЦИ. САМО ТАКА МОЖЕ ДА СЕ ОБЪЯСНИ ЗАЩО ДВАМАТА РАБОТНИЦИ ОТ ЕКАРИСАЖА С ТАКАВА ЛЮБОВ И ВЪЗХИЩЕНИЕ ГОВОРИХА ЗА НЕГО, НАРИЧАЙКИ ГО "НАШИЯ" ВАПЦАРОВ. ОТ ВСИЧКО ЛИЧЕШЕ, ОБАЧЕ, ЧЕ И ПОЕТА ВАПЦАРОВ ОБИЧАШЕ ОБИКНОВЕННИТЕ ХОРА НА ТРУДА, ОБИЧАШЕ ДА РАЗГОВОРЯ С ТЯХ, ДА БЕСЕДВА НА ПОЛИТИЧЕСКИ ТЕМИ С СЪЩИТЕ, ТОЙ НЕ ГИ ОТБЯГВАШЕ.

РАБОТНИЦИТЕ ОТ ЕКАРИСАЖА БЕХА ВЕЧЕ МНОГО СПОЛУЧЛИВО ПОЛИТИЧЕСКИ ОБРАБОТЕНИ ОТ ПОЕТА ТЕ БЕХА ВЕЧЕ МНОГО УМЕЛИ ПРОПАГАНДАТОРИ НА ПРОГРЕСИВНИТЕ ИДЕИ НА СОЦИАЛИЗМА.